gemeente Berkelland

Zaaknummer	:	709850
Raadsvergadering	:	**21-11-2023**
Onderwerp	:	**Watertakenplan 2024-2034**
Collegevergadering	:	03-10-2023
Portefeuillehouder	:	Wethouder G.J. Teselink
Steller	:	Beumer, Jan, Team Advies en beheer openbare ruimte tel. : 0545250539

Te nemen besluit
Het Watertakenplan 2024-2034 vaststellen.

Waarom dit voorstel en wat is het effect
De gemeente Berkelland heeft een drietal wettelijke watertaken. Het gaat om de watertaken voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Om deze taken uit te voeren hebben we een Watertakenplan. Het huidige Watertakenplan 2019-2023 is herijkt. Het nieuwe Watertakenplan Berkelland 2024-2034 geeft het beleidsmatige en financiële kader voor de uitvoering van de gemeentelijke watertaken en ligt nu aan u voor ter vaststelling.
Met uw besluit kunnen we de watertaken de komende jaren uitvoeren. Het financiële kader vormt de basis voor de besluitvorming over (het tarief) van de rioolheffing. De verschillende onderdelen van het watertakenplan krijgen de komende jaren een plek in de nieuwe gemeentelijke instrumenten van de Omgevingswet, zoals de omgevingsvisie en het omgevingsplan.

Argumentatie

1.1 Met het Watertakenplan geven wij op een gedegen, (kosten)efficiënte en (kosten)effectieve wijze invulling aan de (wettelijke) gemeentelijke watertaken
1.2 We houden rekening met klimaatverandering
Mede door klimaatverandering is de omgang met (veel én weinig) regenwater erg belangrijk. Waar mogelijk leggen we bij ingrepen in de openbare ruimte regenwaterriolering aan, zodat we het afvalwater en regenwater scheiden. Daarnaast infiltreren we regenwater zoveel mogelijk met behulp van andere gemeentelijke voorzieningen (onder andere wadi's). Het watertakenplan geeft als kader een voorkeursvolgorde voor de omgang met regenwater en eisen voor waterberging bij projecten in de openbare ruimte en nieuwbouwprojecten van initiatiefnemers.
1.3 Het watertakenplan is een periodieke herijking en een vervolg op het Watertakenplan 2019-2023 en daarmee een uitwerking van de doelen uit de door u vastgestelde Watervisie 2030, die is opgesteld in samenwerking met Waterschap Rijn en IJssel.
1.4 We bekrachtigen de constructieve samenwerking met waterschap Rijn en IJssel.
Samen met het waterschap en andere gebiedspartners dragen wij de kosten voor de maatregelen in het Watertakenplan. De kosten van maatregelen die wij als gemeente uitvoeren, dekken wij uit de gemeentelijke rioolheffing.

Kanttekeningen en risico's
Het watertakenplan richt zich vooral op inzameling en transport van afvalwater en de verwerking van hemelwater (binnen de bebouwde kom). Hoewel we klimaatadaptief te werk gaan is de 'aanpak van droogte' is geen kerntaak binnen het watertakenplan. Zodra vanuit de 'aanpak

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
Afhandelingsvoorstel voor raad:
0 hamerstuk
0 bespreekstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

droogte’ specifieke taken, inzet of middelen van ons verwacht worden, wenden ons hiervoor tot u bijvoorbeeld via raadsbrief, begroting of separate raadsvoorstellen.

Om de gemeentelijke watertaken uit te voeren beheren we een omvangrijk systeem van bijna 300 kilometer aan vrijverval riolering en ruim 650 kilometer aan drukriolering, met de bijbehorende kolken, pompunits en gemalen. Een belangrijk deel van de beheerkosten hangt samen met het beheer en onderhoud van de drukriolering. In het watertakenplan bevestigen we de doelstelling en werkwijze om het huishoudelijk afvalwater in het buitengebied via drukriolering in te zamelen, omdat het systeem goed functioneert. Vanaf 2050 zullen de investeringen om de drukriolering te vervangen geleidelijk oplopen. Om hierop te anticiperen doen we in deze en volgende planperiode onderzoek naar de kwalitatieve toestand van de drukriolering, zodat we een betere inschatting kunnen maken van de technische levensduur en investeringskosten.
We kiezen voor een looptijd van het watertakenplan van 10 jaar, omdat we verwachten dat het beleidsmatig kader van dit watertakenplan goed passend is voor de de uitvoering van de gemeentelijke watertaken in deze periode. In de volgende planperiode zullen we een onderbouwde keuze maken over de wijze waarop wij willen omgaan met het systeem van drukriolering en de investeringen die daarbij horen. Het onderdeel kostendekking van het watertakenplan (hoofdstuk 6) zal iedere vijf jaar worden herijkt.

Voorliggend ‘Watertakenplan 2024-2034’ is gebaseerd op de visie, uitgangspunten en doelen uit de eerder door u vastgestelde ‘Watervisie 2030’. Vanuit deze ‘Watervisie 2030 visie’ zijn ook de hoofdlijnen opgenomen in de ontwerp omgevingsvisie die door u is vastgesteld.

Financiën
Het watertakenplan vormt het financiële kader voor de uitvoering van de gemeentelijke watertaken en de rioolheffing. In het onderdeel kostendekkingsplan van het watertakenplan (hoofdstuk 6) zijn de benodigde investeringen en jaarlijkse kosten voor de korte en lange termijn op een rij gezet. Op basis van dit zogenaamde kostendekkingsplan schetst het plan de ontwikkeling van de rioolheffing. Het voorstel is om de rioolheffing op de korte termijn iets te laten stijgen, op de middellange termijn niet te laten stijgen en op de lange termijn (behoorlijk) te laten stijgen. We stellen de stijging van de rioolheffing uit naar de toekomst op het moment dat de kosten ook beginnen te stijgen. De rioolheffing wordt ieder jaar wel aangepast aan het inflatiepercentage.
In 2023 bedragen de tarieven voor het eigenarendeel per aansluiting € 210,98 per jaar en het gebruikersdeel gemiddeld € 128 per jaar (= totaal € 338,98). Tot nu toe hanteerde de gemeente een vaste stijging van de rioolheffing van 2% per jaar, exclusief inflatiecorrectie. In dit watertakenplan kiest de gemeente om dit uitgangspunt los te laten. De rioolheffing blijft in 2024 gelijk aan die van 2023 (exclusief inflatiecorrectie). Van 2025 tot en met 2028 gaan we uit van een stijging van de rioolheffing van € 2,50 per jaar (exclusief inflatiecorrectie) tot een stabiele heffing van € 349 per jaar. Hiermee volgt de rioolheffing de oplopende jaarlijkse kosten en wordt voorkomen dat de bestaande voorziening volledig wordt uitgeput. Daarna kan de rioolheffing een periode gelijk blijven, om vanaf 2050 weer geleidelijk te stijgen, zodat de verwachte vervangingsinvesteringen kunnen worden bekostigd. Het voorstel resulteert in een afnemende voorziening (spaarpot voor investeringen).

VN verdrag rechten van mensen met een beperking
Niet van toepassing

Communicatie
Niet van toepassing

Initiatief, participatie en rol gemeente
Het watertakenplan beschrijft de invulling en uitvoering van de watertaken van de gemeente Berkelland. Wij zijn initiatiefnemer van het watertakenplan vanuit de wettelijke gemeentelijke watertaken en de periodieke herijking van het watertakenplan.
Bij de ontwikkeling van het watertakenplan heeft intensieve afstemming plaats gevonden met waterschap Rijn en IJssel en de omgevingsdienst Achterhoek.

Planning en evaluatie
Het Watertakenplan voorziet in maatregelen over de periode 2024 tot en met 2034. Aan het eind van de planperiode voeren wij een evaluatie uit van de voorgaande planperiode. Op basis van deze evaluatie stellen wij samen met het waterschap een opvolgend plan op.

Alternatieven
We gaan in dit voorstel uit van een rioolheffing die in de toekomst behoorlijk zal stijgen. Voor de ontwikkeling van de rioolheffing op korte en lange termijn geven we, naast het voorstel dat in het watertakenplan is opgenomen (en is beschreven onder de kop financiën) hieronder twee mogelijke alternatieven voor de ontwikkeling van de rioolheffing aan:

1. ***'Voorstel watertakenplan exclusief stijging € 2,50 in periode 2025 t/m 2028'***.
Dit alternatief gaat uit van een vlakke rioolheffing vanaf 2025 tot circa 2050. De stijging van € 2,50 per jaar (exclusief inflatie) uit het voorstel in het watertakenplan blijft in dit alternatief achterwege. Het alternatief resulteert in een stabiel tarief van de rioolheffing vanaf 2025 van € 339 per jaar (vlakke heffing, exclusief inflatiecorrectie). De voorziening (spaarpot voor investeringen) duikt sneller naar beneden dan in het voorstel van het watertakenplan en gaat vanaf 2044 naar nul. Ook zal de rioolheffing op lange termijn hoger uitkomen, namelijk op € 667 (in plaats van de € 655 die in het watertakenplan is geformuleerd).
2. ***'Een vlakke kostendekkende rioolheffing vanaf 2025'***.
Dit alternatief richt zich op een vlakke rioolheffing die gelijk is aan de jaarlijkse kosten. Dat betekent dat er vanaf 2025 voldoende heffingsinkomsten zijn om de jaarlijkse kosten op lange termijn te kunnen dekken. Deze variant resulteert in een verhoogd, maar daarna stabiel en kostendekkend tarief van de rioolheffing vanaf 2024 van € 505 per jaar (vlakke heffing, exclusief inflatiecorrectie). Het effect van dit stabiele tarief is dat de voorziening (spaarpot voor investeringen) groeit tot ruim € 70 miljoen (in 2055) om de stijging van de kosten op de lange termijn te kunnen dekken.
3. ***'Een trendmatige verhoging met 2% van de rioolheffing tot 2040'***
Dit alternatief houdt in dat de rioolheffing ieder jaar met 2% stijgt (exclusief inflatiecorrectie) tot en met het jaar 2045. Deze variant resulteert in een stabiel tarief van de rioolheffing vanaf 2040 van € 521 per jaar (vlakke heffing, exclusief inflatie). Het effect van deze variant is dat de voorziening (spaarpot voor investeringen) groeit tot ruim € 55 miljoen (in 2060) om de stijging van de kosten op lange termijn te kunnen dekken.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

G.Koudijs drs. J.H.A. van Oostrum

Raadsvergadering : 21-11-2023

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 03-10-2023;

b e s l u i t :

Het Watertakenplan 2024 - 2034 vasstellen

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 21-11-2023

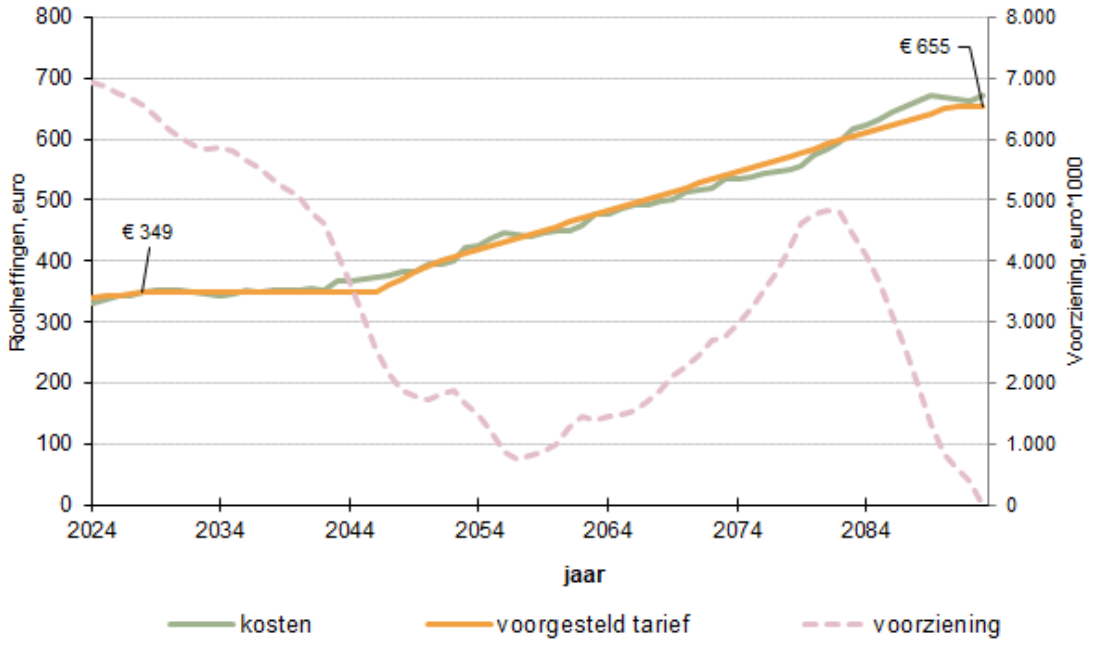
de griffier, de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Watertakenplan 2024-2034

In het watertakenplan 2024-2034 is een voorstel opgenomen voor de ontwikkeling van de rioolheffing op korte en lange termijn. Hieronder volgt een toelichting op het voorstel en de alternatieven.

Voorstel watertakenplan 'Rioolheffing stijging in de toekomst'
Onderstaande figuur illustreert het verloop van het tarief van de rioolheffing in de tijd (oranje lijn) en de jaarlijkse kosten (groene lijn). Met de stijging van € 2,50 per jaar in de periode 2025 t/m 2028 volgt de rioolheffing de jaarlijkse kosten.
De hoogte van de rioolheffing en de jaarlijkse kosten is uitgezet op de linker verticale as. De hoogte van de voorziening in de tijd wordt weergegeven in de roze stippellijn. De rechter verticale as geeft de hoogte van de voorziening weer.

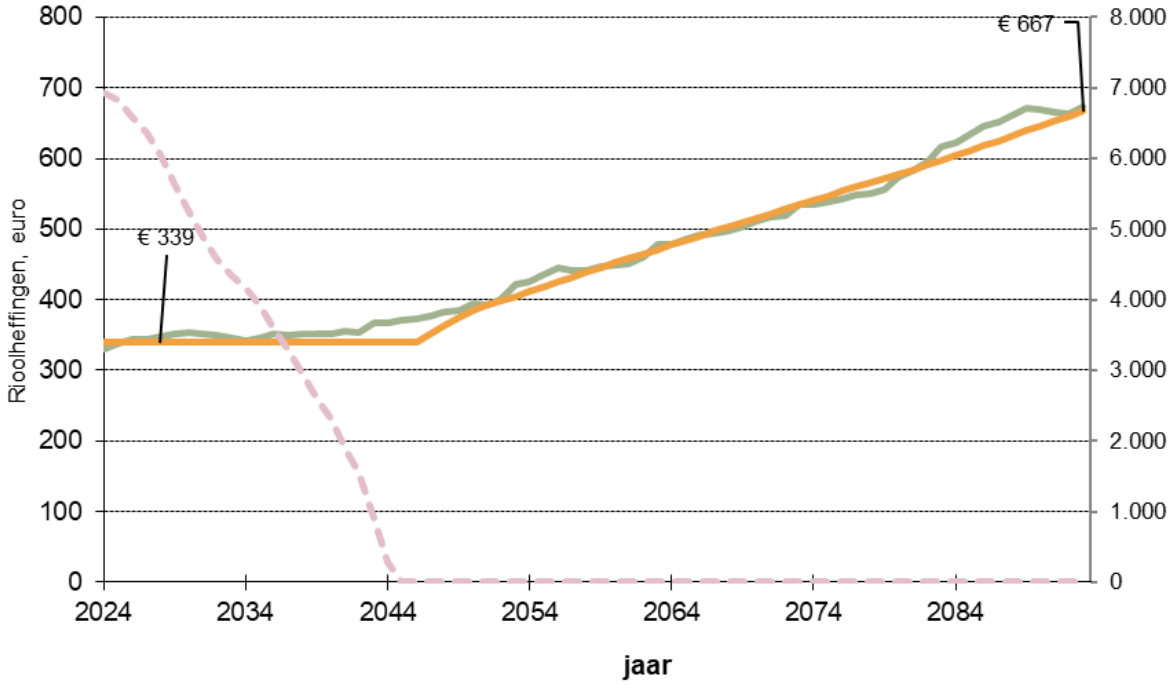

Figuur 1: Voorstel ontwikkeling rioolheffing op korte en lange termijn.

Het raadsvoorstel schetst drie alternatieven voor het voorstel van de ontwikkeling van de rioolheffing in het watertakenplan.

Alternatief 1: 'Voorstel watertakenplan exclusief stijging € 2,50 in periode 2025 t/m 2028'.
Dit alternatief geeft een vlakke rioolheffing vanaf 2024 tot circa 2050. De stijging van € 2,50 per jaar (exclusief inflatie) uit het voorstel in het watertakenplan blijft in dit alternatief achterwege. Deze variant resulteert in een stabiel tarief van de rioolheffing vanaf 2025 van € 339 per jaar (vlakke heffing, exclusief inflatiecorrectie). De voorziening (spaarpot voor investeringen) duikt sneller naar beneden dan in het voorstel van het watertakenplan en gaat vanaf 2044 naar nul. Ook zal de rioolheffing op lange termijn hoger uitkomen, namelijk op € 667 (in plaats van de € 655 die in het watertakenplan is geformuleerd). Dat is het gevolg van het feit dat bij een negatieve voorziening extra financiering nodig is (en daarmee extra kosten in de vorm van rentelasten).
Met andere woorden: Het weglaten van de stijging van € 2,50 in de periode 2025 t/m 2028 betekent een verdere verschuiving van de lasten naar de toekomst.

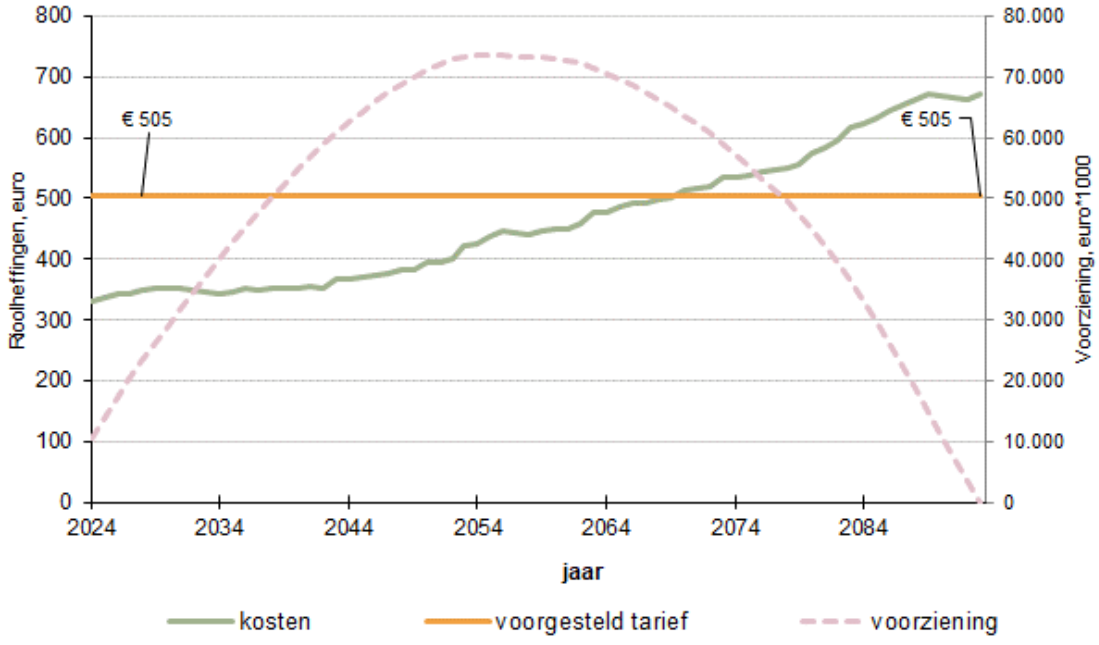
Onderstaande figuur illustreert het verloop van het tarief van de rioolheffing (oranje lijn), de jaarlijkse kosten (groene lijn) en de hoogte van de voorziening (roze stippellijn) in de tijd.

Figuur 2: Ontwikkeling rioolheffing bij alternatief 1.

Alternatief 2 'Een vlakke kostendekkende rioolheffing vanaf 2025'
Dit alternatief geeft een kostendekkende rioolheffing vanaf 2025. Dat betekent dat er vanaf 2025 voldoende heffingsinkomsten zijn om de jaarlijkse kosten op lange termijn te kunnen dekken. Deze variant resulteert in een stabiel tarief van de rioolheffing vanaf 2025 van € 505 per jaar (vlakke heffing, exclusief inflatiecorrectie). Het effect van een stabiel tarief is dat de voorziening (spaarpot voor investeringen) groeit tot ruim € 70 miljoen (in 2055) om de stijging van de kosten op lange termijn te kunnen dekken.

Onderstaande figuur illustreert het verloop van het tarief van de rioolheffing (oranje lijn), de jaarlijkse kosten (groene lijn) en de hoogte van de voorziening (roze stippellijn) in de tijd.

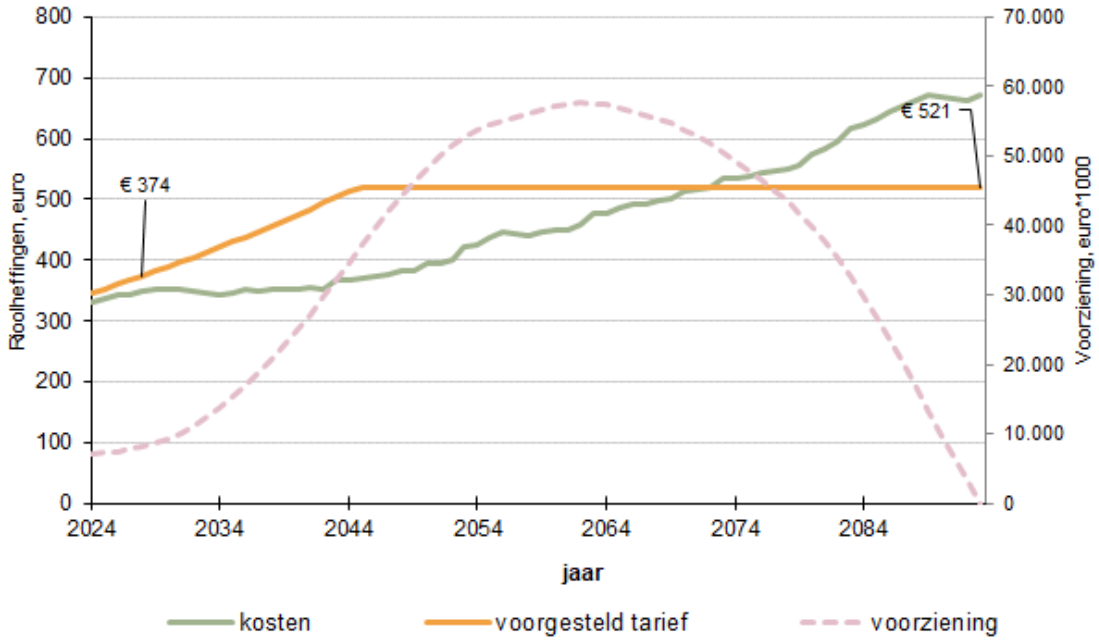

Figuur 3: Ontwikkeling rioolheffing bij alternatief 2.

Alternatief 3 'Een trendmatige verhoging met 2% van de rioolheffing tot 2040'

Het derde alternatief gaat uit van een constante stijging van de rioolheffing met 2% per jaar (excl. inflatiecorrectie) in de periode tot 2040. Deze variant resulteert in een stabiel tarief van de rioolheffing vanaf 2045 van € 521 per jaar (vlakke heffing, exclusief inflatiecorrectie). Het effect van deze variant is dat de voorziening (spaarpot voor investeringen) groeit tot ruim € 55 miljoen (in 2060) om de stijging van de kosten op lange termijn te kunnen dekken.

Onderstaande figuur illustreert het verloop van het tarief van de rioolheffing (oranje lijn), de jaarlijkse kosten (groene lijn) en de hoogte van de voorziening (roze stippellijn) in de tijd.

Figuur 4: Ontwikkeling rioolheffing bij alternatief 3.